

NEWSLETTER – ALMANYA VE AVRUPA

Nr.2 : Nisan 2013

Özet

Alman Hukuku	Tehlikeli Madde Kullanımı Hakkında AB Direktifi; Incoterms ve Yetkili Mahkeme
Avrupa Hukuku	Avrupa Patenti; Bir Markanın Tek Bir Avrupa Üyesi Devlette Kullanılması; Ticari Mümessil: Yetkili Mahkeme ve Tazminat Talebi; Almanya’da Bulunan Malvarlıklarında Uluslararası Yetki

Alman Hukuku

Kanun Değişikliği

Tehlikeli Madde Kullanımı Hakkında AB Direktifi

Bazı maddelerin belli teknik aletlerde kullanılmasına ilişkin 2011/65/EU Direktifi’nin, 2013 yılında Almanya’daki kanunlarda uygulanması ertelenmiştir. Bu sebeple RoHS-Direktifi (RoHS: Restriction of the use of certain Hazardous Substances) halen uygulamada kalmıştır. Yeni Direktif uygulamalarının ilk aşamasının gerçekleşmesi Ocak 2014 için planlanmıştır. Yeni Direktif muhtelif aşamalarla madde yasağının (örneğin: kurşun, cıva vb.) gerçek uygulama alanını genişletmektedir. İlk aşamaya tıbbi cihazlar ile denetim ve kontrol aletleri dâhil edilecektir.

Kararlar

Incoterms DDP ve Yetkili Mahkeme

Federal Yüksek Mahkeme’nin yeni kararı ve Incoterms DDP uyarınca teslim yükümlülüğünün genel olarak satıcının menziline yerine getirileceği (delivery duties paid) belirtilmiştir. Alıcı dava hakkını bu adreste kullanabilir.(BGH v. 7.11.2012, Az. VIII ZR 108/12).

Federal Yüksek Mahkemesi’nin bu kararının altındaki sebep, sözleşmelerden doğan yükümlülüklerin Almanya’da yerine getirilmesi halinde Alman Mahkemelerinin anlaşmazlıklarda uluslararası yetkiye sahip olmalarıdır (§ 29 ZPO). Satım sözleşmelerinde satıcı teslim etme

yükümlülüğünü genelde şirketinin merkezinde yerine getirmek zorunda (kısmen AB-Satım kurallarından farklı) olup, böylece bu merkezdeki mahkemeler yetkili kılınır. Ancak tarafların ifa yerini seçme hakkı saklıdır. DDP'nin menzil hükmü ile tam olarak böyle bir anlaşma sağlanmaktadır. Bu sebeple, Almanya' da bir Alman şirketi Güney Koreli taşımacıya karşı Köln eyaletinde dava açabilme hakkına sahiptir.

Avrupa Hukuku

Avrupa Patenti

Aralık 2012'de Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Devlet ve Hükümet Başkanları Konseyi'nin güçlenmiş işbirliği çerçevesinde (bugüne kadar İspanya ve İtalya dâhil değildi) standart bir AB-Patentinin yaratıldığı 1257/2012/EU ve 1260/2012/EU Direktifleri çıkartılmıştır. Avrupa Patent Enstitüsü'nün kararı üzerine artık tercüme işlemlerine gerek kalmayacaktır. Böylelikle ulusal tescilin diğer üye devletlerde uygulanması ile mali bir tasarruf da sağlanacaktır. Söz konusu patent uygulamasına 2014 yılında başlanacağı beklenmektedir.

Bir Markanın Tek Bir Avrupa Üyesi Devlette Kullanılması

Avrupa Topluluğu Adalet Divanı Topluluk Markasının kullanılmasının değerlendirilmesinde üye ülkelerin milli toprak sınırlarının dikkate alınmaması gerektiğine karar vermiştir (EuGH v. 19.12.2012, C – 149/11).

Bir itiraz davasında markayı tescil ettiren, markanın sadece Hollanda'da kullanılabileceğini başka bir Avrupa ülkesinde kullanılamayacağını savunmuştur. Ancak Topluluk Markasının koruması, 5 yıl içinde ciddi bir şekilde kullanılmaması halinde sona ermektedir (Art. 15 GMV).

Bu nedenle, tüm hal ve şartların özellikle ilgili piyasanın özelliklerinin dikkate alınması suretiyle marka ile koruma altında olan mal veya hizmetlerin kullanım şekli, bölgenin büyüklüğü, kullanımın kapsamı ile sıklığı ve düzenliliği kanıtlanabilecektir. Topluluk Markasının kullanılacağı alanın büyüklüğü burada gözönünde bulundurulması gereken tek hususu oluşturmaktadır.

Ticari Mümessil: Yetkili Mahkeme ve Tazminat Talebi

Federal Yüksek Mahkemesi bir kararında Avrupa Ticari Mümessil Hukuku'ndaki bağlayıcı direktiflerin 86/653/EWG Uluslararası Yetki maddesine karşı kabul ettirileceğini bildirmiştir (BGH v. 05.09.2012, Az. VII ZR 25/12).

Bir Alman ticari mümessil Amerikan bir müessese sahibine karşı dava açmıştı. Sözleşmede uyuşmazlık durumlarında Amerika Virginia Eyalet Mahkemelerinin yetkili olacağı kararlaştırılmış. Virginia Hukuku ticari mümessillere karşı tazminat ödenmesini öngörmemektedir. Alman Hukuku

AB Hukuku'na uyum sağlayarak Avrupa Birliği sınırları içerisinde faaliyet gösteren mümessiller için bir tazminat hakkını öngörmektedir (§ 89b HGB). Zira 2001 yılında Avrupa Topluluğu Adalet Divanı ticari mümessillerin yargı seçimlerinde öncelikleri olduğu kararına varmıştır (EuGH Rs. C-381/98, Ingmar). Bu karar ışığında Federal Yüksek Mahkemesi yetki maddesine de aynı şekilde öncelik sağlamış oldu.

Almanya'da Bulunan Malvarlıklarında Uluslararası Yetki

Almanya'da şubesi bulunmayan şirketlere karşı açılacak davalarda EuGVVO uygulamanın dışında Alman şirketlerinin mal varlıklarının Almanya'da bulunması halinde Alman Mahkemeleri uluslararası yetkilidir (vgl. § 23 ZPO). Ancak Federal Yüksek Mahkemesi'nin getirdiği ek ön koşul, ülke ile bir ilişkinin bulunması halidir. Federal Yüksek Mahkemesi kararında Almanya'da bulunan bir ikametgâhın yeterli olacağını onayladı (BGH v. 13.12.2012, Az. III ZR 282/11).

Bir uyuşmazlık konusunda Almanya'da yerleşim yeri bulunmayan ancak malvarlığı bulunan uluslararası bir reyting şirketi dava edilmiştir. Federal Yüksek Mahkemesi uluslararası yetkisinin Alman Mahkemelerinde olduğunu mal varlığının bulunmasından dolayı kabul etmiştir. Davacı Alman vatandaşı ve Davacının aynı zamanda ikametgâhı Almanya'da bulunuyordu. Bu olayda Lehman-Sertifikalarının alımı konu olmuştur ancak Mahkeme nihai karara henüz varmamıştır.

Muhataplarınız:

RA Prof. Dr. Christian Rumpf (Stuttgart), RA Finn Simonis (Stuttgart)
Av. Bender Özsoy, Av. Gülcan Tutkun-Berk (İstanbul)